

PRENUMERATA

kwartalna:

w kraju 12 złotych
za granicą 20 złotych

Numer pojedynczy
20 groszy.

Konto pocztowe czekowe
Nr. 730.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA:
Cena za wiersz 1 m/m. szpalty redakcyjnej po tekturze 55 groszy.
Cena za wiersz 1 m/m. szpalty ogłoszeniowej 50 gr.
Tabelaryczne i cyfrowe 80 gr.
Drobne ogłoszenia 15 groszy za wiersz.
Każde ogłoszenie najmniej 1 złoty.
Za terminowy druk ogłoszeń Wydawnictwo nie odpowiada. Osobom i firmom prywatnym kredytu na ogłoszenia i prenumeratę Wydawnictwo nie udziela.

Dyrekcja Wydawnictwa: Miodowa Nr. 22. Dyrektor przyjmuje od 12—2 pp. Dyrekcja otwarta od 9—3 pp. Tel. działu red. 44-05. Tel. działu handlowego 44—50. Tel. prenumeraty i rachuby 44-42. Tel. eksp. 25-28. Kasa czynna od g. 8 i pół r. do 1 pp., w soboty do godz. 12.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 364. Umowa ustalająca warunki pracy i płacy w rolnictwie na rok służbowy 1929/30 na obszarze województwa nowogrodzkiego.

Ruch służbowy w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenia Władz Naczelnych.

364.

U M O W A,

ustalająca warunki pracy i płacy w rolnictwie na rok służbowy 1929/30 na obszarze województwa nowogrodzkiego.

Dnia 9 stycznia 1929 roku w lokalu Inspektoratu Pracy XII Okręgu w Wilnie, upoważnieni przedstawiciele Rady Wojewódzkiej Ziemi Nowogrodzkiej Kresowego Związku Ziemi: 1) p. Andrzej Rostworowski, 2) p. Stanisław Brochocki i 3) p. Józef Sławiński, oraz upoważnieni przedstawiciele Związku Zawodowego Robotników Rolnych R. P.: 1) p. Stefan Wasiewicz, 2) p. Alfons Sabatowski i 3) p. Zygmunt Kolbe, zawarli umowę, ustalającą warunki pracy i płacy robotników rolnych następującej treści:

C. Z E Ś Ć I.

Warunki pracy i płacy ordynariuszów.

Art. 1.

Umowa niniejsza obowiązuje na rok. Rok służbowy zaczyna się od dnia 1 kwietnia 1929 roku, a kończy się 31 marca 1930 roku. Obie strony obowiązują 3-miesięczny termin wypowiedzenia pracy przed końcem roku służbowego, a najpóźniej do dnia 6 stycznia 1930 roku włącznie, przyczem zaznacza się, że od roku następnego 1930/31 termin wypowiedzenia będzie obowiązywał do dnia 31 grudnia włącznie.

Niewypowiedzenie umowy o pracę do dnia 6 stycznia 1930 roku włącznie, oznacza zawarcie umowy na rok następny. Rozwiązanie stosunku służbowego w ciągu roku może nastąpić wyłącznie na zasadzie Orzeczenia Komisji Rozjemczej, lub też wyroku Sądu Państwowego w/g kompetencji.

Art. 2.

a) Umowa niniejsza dotyczy z jednej strony wszystkich pracodawców rolnych, z drugiej zaś strony pełnoletnich pracowników z normalną zdolnością do pracy: fernali, parobków, stróżów, pastuchów, połowych, karbowych, włodarzy i gumiennych (ciwunów i namiestników). Umowa niniejsza nie dotyczy pracowników sezonowych.

b) Pracownicy, którzy z powodu swych wad fizycznych lub umysłowych nie posiadają normalnych zdolności do pracy, mogą być godzeni na warunkach odpowiednio niższych, niż przewiduje niniejsza umowa. Korzystają oni jednak ze wszystkich innych przepisów niniejszej umowy.

c) Stangretów nie uważa się za fernali, o ile pełni stale obowiązki przy koniach cugowych.

Art. 3.

Zatargi, wynikłe na tle umowy o pracę pomiędzy pracodawcami a robotnikami, regulują Komisje Rozjemcze, bądź Sady Państwowe w/g kompetencji.

Do czasu uzyskania właściwego orzeczenia lub wyroku, nie wolno:

- 1) pracownikom przerywać pracy,
- 2) pracodawcom wstrzymywać świadczeń — z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w art. 4-tym.

Art. 4.

a) W wypadkach wyjątkowo ciężkiego przezwinięcia ze strony pracownika, pracodawca może wstrzymać, przed orzeczeniem Komisji Rozjemczej lub wyrokiem Sądu, świadczenia w zbożu i w gotówce, w razie jednak wygrania sporu przez pracownika, pracodawca winien wydać wstrzymane świadczenia, przyczem Komisja Rozjemcza może przyznać prócz tego pracownikowi dodatek w wysokości, nieprzekraczającej 4% miesięcznie od wstrzymanej należności.

b) W wypadkach wyjątkowo ciężkiego przezwinięcia ze strony członka rodziny pracownika, zamieszkałego wraz z nim i niepracującego w danym folwarku, pracodawca może zażądać usunięcia takiego członka rodziny z zajmowanego przez pracownika mieszkania służbowego. Niewykonanie tego żądania przez pracownika pociąga dla niego skutki, przewidziane w punkcie „a” niniejszego artykułu.

Art. 5.

Umowa niniejsza stanowi w myśl Ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 686) podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych. Indywidualne umowy pracy, zawierające warunki dla pracownika mniej korzystne, niż warunki niniejszej umowy, są nieważne.

Art. 6.

Pracodawcy nie są uprawnieni do samodzielnej zamiany pewnych świadczeń w naturze na inne. Jeżeli jednak warunki gospodarce wymagają tej zamiany, może ona być dokonana przez bezpośrednie porozumienie stron z zawiadomieniem Inspektora Pracy.

Art. 7.

a) Pracownik otrzymuje od pracodawcy bezpłatnie książeczkę obrachunkową — według wzoru ustalonego przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, — podpisaną przez pracodawcę lub jego zastępcę, z warunkami umowy, kontrolą wydanych ordynaryj i pensyj wraz z potrąceniami oraz ze spisem powierzonych mu inwentarzy żywych i martwych; drugi egzemplarz książeczki podpisanej przez pracownika, pozostaje u pracodawcy. Przy zmianie służby książeczki te z zakończonym obrachunkiem strony oddają sobie wzajemnie.

b) W wypadku niezдания inwentarza martwego w całości lub okaleczenia z winy pracownika inwentarza żywego — powierzonych pracownikowi i zapisanych do książeczki obrachunkowej — pracodawcy przysługuje prawo wstrzymania pracownikowi części świadczeń, których wysokość w razie sporu określa Komisja Rozjemcza.

Art. 8.

a) Zawarcie indywidualnej umowy z ordynariuszem nie może być uzależnione od trzymania przez niego posyłek.

b) Żony pracowników nie mogą być zmuszane do pracy. Dojenie krów i inne roboty odbywają się na zasadzie osobnej umowy.

Art. 9.

Stosowanie premjowego systemu płac względem ordynariuszy jest dozwolone.

Art. 10.

Rozkład godzin pracy ustala się podług poniższej tabeli, przyczem robotnicy fernali mają być zwalniani przed południem o pół godziny wcześniej, aniżeli inne kategorie robotników, a to dla koniecznego obrządku inwentarza.

Miesiąc	Praca do południa	Przerwa na śniadanie	Przerwa na obiad	Praca po południu	Przerwa na podwieczorek
Styczeń	8—12	—	1.30	1.30—4.—	—
Luty	7.30—12	—	1.30	1.30—5.—	—
Marzec	1—10 11—20 21—31	7.00—12	—	1.30 1.30—5.30 1.30—6.30	—
Kwiecień	1—10 11—20 21—30	6.00—12	0.30 1.30	1.30—6.40 1.30—7.— 1.30—7.20	—
Maj	1—10 11—20 21—31	6.00—12	0.30 1.30	1.30—7.30 1.30—7.50 1.30—8.00	0.30
Czerwiec	1—10 11—20 21—30	6.00—12	0.30 2.00	2.00—8.20 2.00—8.20 2.00—8.30	0.30
Lipiec	1—10 11—20 21—31	6.00—12	0.30 2.00	2.00—8.30 2.00—8.20 2.00—8.00	0.30
Sierpień	1—10 11—20 21—31	6.00—12	0.30 2.00	2.00—7.50 2.00—7.30 2.00—7.00	0.30
Wrzesień	1—10 11—20 21—30	6.00—12	0.30 1.30	1.30—6.40 1.30—6.20 1.30—6.00	—
Październik	1—10 11—20 21—31	7.00—12	— 1.30	1.30—5.50 1.30—5.20 1.30—4.50	—
Listopad	7.30—12	—	1.30	1.30—4.50	—
Grudzień	8.00—12	—	1.30	1.30—3.45	—

Przyjmuje się za podstawę czas słoneczny z tem, że obowiązujący obecnie czas środkowo-europejski różni się od niego o 40 minut wstecz, tak np. praca w styczniu, rozpoczynająca się według czasu słonecznego o godzinie 8-ej, według czasu środkowo-europejskiego rozpoczynać się będzie o godzinie 7-ej minut 20.

Za obopólną zgodą można zmienić ustalony w powyższej tabeli podział rozpoczęcia i końca pracy oraz przerwy jedzeniowej, jednakże tylko w ten sposób, aby ogólna ilość godzin pracy pozostała niezmienną. Za początek pracy uważa się wyjście z podwórza, za koniec zejścia z pola. W wypadku, gdy pole leży dalej niż 2 km. od podwórza, pracownikowi należy zwolnić z pracy o 10 minut wcześniej, w stosunku do każdego kilometra ponad 2.

Art. 11.

a) Obrządek inwentarza odbywa się poza godzinami pracy bez specjalnej dopłaty, przyczem pod inwentarzem należy rozumieć inwentarz pociągowy, powierzony danemu pracownikowi. Wstawianie do obrządku inwentarza oraz do naszykowania wozów i narzędzi powinno mieć miejsce nie wcześniej niż na 2 godziny przed rozpoczęciem pracy. Obrok, siano i t. p. karm dla inwentarza ma być przygotowany uprzednio w godzinach pracy.

b) Kolejne dyżury przy inwentarzu w noc lub w dni świąteczne obowiązują wszystkich fernali i parobków bez specjalnej dopłaty, przyczem

cownicy obowiązani są utrzymywać w porządku i czystości. Gdzie jest odpowiednie pomieszczenie w dotychczasowych budynkach, jak również przy mieszkaniach nowobudowanych, powinna być urządzona łaźnia. W innych majątkach, o ile tylko istnieje możliwość, pracodawcy obowiązani są do urządzenia kąpielni.

e) Jeżeli folwark posiada oświetlenie elektryczne, a instalacja na to pozwala, obowiązuje zaprowadzenie go w mieszkaniach pracowniczych z jedną lampką na mieszkanie.

f) Pracownicy są obowiązani utrzymywać mieszkania w porządku; trzymanie inwentarza w mieszkaniu jest stanowczo wzbronione. Sublokatorów nie wolno przyjmować bez zgody pracodawcy, któremu przy wprowadzeniu się ma być zameldowany skład rodziny pracownika.

Art. 26.

Pracodawca obowiązany jest dać pracownikowi pomieszczenie na opał i ziemniaki, miejsca dla bydła, we wspólnej czeladnej oborze oraz pomieszczenie conajmniej dla dwóch sztuk trzody chlewnej.

Art. 27.

a) Pracodawca opłaca do czasu zorganizowania powiatowych kas chorych w całości koszty szpitalne oraz koszty związane z przyjazdem lekarza lub felczera do folwarku. We wszystkich innych wydatkach na lekarza, dentystę, akuszerkę i aptekę, pracownik uczestniczy w stosunku 10%. Wszystko powyższe stosuje się do pracownika, jego żony oraz dzieci poniżej lat 15-tu. Do pozostałych członków rodziny pracownika stosuje się tylko wtedy, jeżeli stale pracują w danym folwarku.

W razie sporu rozstrzyga Komisja Rozjemcza na podstawie dowodów i rachunków, przedstawionych przez pracodawcę. Jeżeli pracodawca dowodów pisemnych nie dostarczy, pracownik nie będzie obowiązany do płacenia 10% kosztów.

b) Pracodawcy nie są obowiązani opłacać zabiegów techniczno-dentystycznych. Lekarz powinien być sprowadzony bezwzględnie, jeżeli wezwany felczer orzeknie, że obecność lekarza jest konieczną.

Art. 28.

a) Do czasu wprowadzenia ubezpieczeń na wypadek śmierci, żona lub dzieci zmarłego pracownika mają otrzymywać przez pół roku połowę pensji, połowę ordynarij, utrzymanie dla krowy, połowę ziemi, ziemniaki, połowę dodatku na odżywianie, przewidzianego w art. 21 punkt „a” oraz możliwość korzystania ze wszelkich świadczeń, przewidzianych w niniejszej umowie, na równi z innymi pracownikami. Jeżeli ziemniaki zostały zasadzone przed śmiercią pracownika, rodzina zmarłego ma prawo do całego zbioru. Prócz tego pracodawca opłaca usługi religijne, związane z pogrzebem oraz dostarcza trumnę zrobioną na miejscu, lub w razie odmowy przyjęcia trumny, wypłaca równoważnik w gotówce.

b) Mieszkający razem członkowie rodziny zmarłego pracownika, korzystający z powyższej pomocy, mogą chodzić do pracy poza obrębem folwarku jedynie wówczas, jeżeli się do niej zobowiązali przed śmiercią pracownika. Wynagrodzenie członków rodziny zmarłego pracownika za pracę nie może być niższe od płac, obowiązujących w folwarku dla danej kategorii robotników.

Art. 29.

W razie śmierci żony pracownika otrzyma tenże tytułem zapomogi na pogrzeb równoważnik pieniędzy 41 kg. żyta — w razie śmierci dziecka powyżej lat 16-tu — równoważnik 20 kg. 50 dkg. żyta i poniżej lat 16-tu — równoważnik 10 kg. 25 dkg. żyta. Równoważnik powyższy winien być obliczony zgodnie z art. 15 i za obustronną zgodą może być wydany w zbożu.

Art. 30.

W gospodarstwach poniżej 30 ha, jako nieobjętych ustawą z dn. 30 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 148) w razie kalectwa lub śmierci pracownika spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem przy pracy, pracownik, ew. jego rodzina, korzysta z pełnych świadczeń, przewidzianych w niniejszej umowie, do czasu polubownego lub sądowego zabezpieczenia praw robotnika bądź jego rodziny, nie mniej jednak jak przez pół roku. Umowa niniejsza w niczem nie ogranicza praw takiego pracownika, wpływających z przepisów kodeksu cywilnego — może być jednak zastąpiona zatwierdzoną przez Min. Pracy i Op. Społ. ogólną umową, regulującą wzajemne prawa i obowiązki pracodawców i pracowników, w razie kalectwa lub śmierci pracownika z powodu nieszczęśliwego wypadku przy pracy.

W pozostałych majątkach obowiązują przepisy ustawy z dn. 30 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 148).

Art. 31.

W celu uniknięcia nieszczęśliwych wypadków, mają być wprowadzone ochraniacze przy

wszystkich tych maszynach, do których zastosować się dadzą.

Art. 32.

Do czasu wprowadzenia ustawowego ubezpieczenia na starość, pracodawcom nie wolno przy końcu roku służbowego wymawiać pracy tym pracownikom, którzy przepracowali w danym folwarku lub u danego pracodawcy 25 lat i utracili całkowicie lub częściowo zdolność do pracy. Powyższy okres 25 lat liczy się od ukończenia 18 roku życia. Tytułem do zwolnienia tych pracowników nie może być niezdolność do pracy, lecz przewinięcia służbowe. Postanowienia niniejszego artykułu mogą być zastąpione umową, zawartą z zainteresowanymi pracodawcami i pracownikami i zatwierdzoną przez inspektora pracy, regulującą prawa i obowiązki pracowników, objętych tym artykułem.

Art. 33.

Rezerwistom, powołanym na ćwiczenia lub w razie mobilizacji wydaje się świadczenia zgodnie z obowiązującymi w tej mierze ustawami i nie uważa się tego za przerwę w pracy (do art. 32 niniejszej umowy).

Art. 34.

a) Pracodawcy opłacają początkowo naukę dzieci pracowników tam, gdzie ta wymaga osobnych dopłat. Poza tym pracodawcy utrzymują ochronkę dla dzieci w wieku od 4 do 7 lat w folwarkach, w których liczba tych dzieci przekracza 20. O ile pracodawca założył ochronkę, a dzieci pracowników w liczbie conajmniej 15 do ochronki w ciągu 3 miesięcy nie uczęszczały, pracodawca założoną ochronkę likwiduje, a poniesiony koszt 3-miesięcznego utrzymania ochraniarki rozkłada na wszystkich ordynariuszy, którzy mając w tym wieku dzieci tychże do ochronki nie posyłali. Inspektor pracy w porozumieniu z inspektorem szkolnym rozstrzyga, czy przeszkoda do utworzenia ochronki jest brak lokalu.

b) W razie uchylecia się pracodawcy od wykonania przepisów niniejszego artykułu, obowiązany będzie płacić na ręce właściwego inspektora szkolnego na rzecz oświaty robotników rolnych danego powiatu sumę, odpowiadającą kosztom utrzymania ochronki i ochraniarki w ciągu roku służbowego. Osiągniętym w tej drodze funduszem rozporządza Komisja, złożona w równej liczbie z przedstawicieli organizacji zawodowych pracodawców i pracowników rolnych pod przewodnictwem inspektora szkolnego przy współdziałaniu właściwego inspektora pracy.

Prawo występowania o wykonanie niniejszego artykułu przysługuje pracownikom danego folwarku, właściwemu inspektorowi pracy oraz właściwemu inspektorowi szkolnemu.

Art. 35.

Pracownik otrzymuje w ciągu roku 12 dni urlopu w dni świąteczne (święta obowiązują zgodnie z wydaniami w tej mierze ustawami) bez potrącenia świadczeń. Pracownik może zażądać w czasie zimy urlopu nieprzerwanego do 6 dni, prztem jednocześnie nie więcej, niż jeden z folwarku. Wybór dni urlopu odbywa się w porozumieniu z pracodawcą, z wyjątkiem wyjazdów, spowodowanych pisemnym wezwaniem związków zawodowych, w tym bowiem wypadku pracodawca winien jest zgodzić się na zaproponowany dzień urlopu.

W czasie pilnych robót, jak siewy, żniwa, sianokosy, kopania, urlopy mogą być wydawane w wypadkach tylko wyjątkowo pilnych. Wyjazdy na skutek wezwania urzędów państwowych nie są wliczane do urlopow. O ile pracodawca zgadza się na łączne 2 lub 3 dni urlopu, które obejmują jedno święto, dzień ten liczy się za dzień urlopu.

Pozatem odchodzącemu pracownikowi należy się 6 dni wolnych dla wyszukania pracy.

Art. 36.

Pracownikowi wyslanemu w drogę, należy się tytułem strawnego za całą dobę 2 zł., za obiad 1 zł., za kolację 50 gr.

Dobę liczy się od 16 godzin wzwyz. Opóźnienie posiłku o 2 godziny nie pociąga za sobą opłaty strawnego. W drodze godziny pracy nie obowiązują.

Art. 37.

Pracownicy otrzymują furmanki:

- a) w miarę potrzeby;
- 1) celem odwiezienia zboża do młyna w ładunkach wozowych oraz przywiezienia stamtąd mąki i otrąb;
- 2) do zwózki w dni powszednie swoich produktów rolnych, wyprodukowanych w tymże folwarku;
- 3) po lekarza, felczera i akuszerkę;
- 4) po księdza — z chrztem, ślubem i pogrzebem;
- b) co kwartał:
- 1) jedną wspólną furmankę do najbliższego miasta lub handlowego miasteczka w dniu targowym;

2) jedną wspólną furmankę w dzień świąteczny wybrany przez pracowników.

Fornalowi wyslanemu w interesie pracowników w dni świąteczne czy też powszednie, nie należy się żadne dodatkowe wynagrodzenie.

Art. 38.

Wszyscy pracodawcy obowiązani są zawiać do dnia 15 marca 1930 roku Państwowy Urząd Pośredniczący Pracy w Wilnie zarówno o każdym wypowiedzeniu miejsca robotnikowi, jako też o każdym wolnym miejscu.

C Z Ę Ś Ć II.

Warunki pracy i płacy stołowników.

Art. 1.

a) Umowa niniejsza obowiązuje na rok. Rok służbowy zaczyna się dnia 1 kwietnia 1929 roku, a kończy się 31 marca 1930 roku.

Obie strony obowiązuje 3-miesięczny termin wypowiedzenia pracy przed końcem roku służbowego, a najpóźniej do dnia 6 stycznia 1930 roku. Niewypowiedzenie umowy o pracę do dnia 6 stycznia 1930 roku włącznie oznacza zawarcie umowy na rok następny. Rozwiązanie stosunku służbowego w ciągu roku może nastąpić wyłącznie na zasadzie orzeczenia Komisji Rozjemczej lub też wyroku sądu państwowego, według kompetencji.

b) Ustalenie terminu godzenia, wymawiania i zwalniania stołowników IV-ej grupy pozostawia się do umowy indywidualnej; terminy te winny być uwidocznione w księżeczce obrachunkowej i stwierdzone podpisem prawnego opiekuna.

Art. 2.

Umowa niniejsza dotyczy z jednej strony wszystkich pracodawców rolnych, z drugiej zaś strony stołowników. W rozumieniu niniejszej umowy za stołowników uważa się pracowników rolnych — mężczyzn, kobiet i młodocianych — zamieszkałych w majątku, otrzymujących oprócz wynagrodzenia w naturze lub w gotówce, dworskie utrzymanie i ugodzonych — z wyjątkiem stołowników IV-ej grupy — na okres roczny, nie zaś sezonowy.

Art. 3.

Obowiązują następujące artykuły części I-ej niniejszej umowy, ustalającej warunki pracy i płacy ordynariuszy: 3, 4, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 18, 27, 30, 31, 32, 35, 36, 37 i 38.

Art. 4.

Umowa niniejsza stanowi w myśl Ustawy z dnia 18 lipca 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 686) podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych. Indywidualne umowy pracy, zawierające warunki mniej korzystne dla pracowników, niż ustalone w niniejszej umowie, są nieważne i z mocy prawa ulegają zastąpieniu przez umowę niniejszą. Warunki umów indywidualnych bardziej korzystne dla pracowników, niż warunki niniejszej umowy, pozostają w mocy.

Art. 5.

Art. 11 części I-ej niniejszej umowy obowiązuje z tem, iż na żądanie pracodawcy, w czasie pilnej potrzeby stołownicy obowiązani są do pracy poza czasem, określonym w art. 10-ym, części I-ej niniejszej umowy, lecz za osobnym wynagrodzeniem po cenach za godzinę 75% wyższych, od wynagrodzenia normalnego w gotówce.

Za samowolne opuszczenie roboty podczas godzin pracy i spóźnianie się do niej, stosowane będą potrącenia w tym samym stosunku. Do robotników, pobierających wynagrodzenie za roboty wykonane poza określonym wyżej czasem pracy, nie zaliczają się pastusi, koniuchy, stróże nocni, dozorczy oraz dziewczki do oprzątkania inwentarza, do udoju i przy kuchni, o ile wykonywane przez nich roboty nie przekraczają zakresu ich zwykłych obowiązków.

Art. 6.

Praca w dni świąteczne, ustawą oznaczone, może być wykonywana tylko za obopólną zgodą i za wynagrodzeniem po cenach za godzinę o 150% wyższych od wynagrodzenia normalnego w gotówce.

Art. 7.

Ustala się cztery grupy stołowników:
I grupa — mężczyźni ponad lat 21 o pełnej zdolności do pracy, zdolni do wszystkich robót;
II grupa — chłopcy od lat 18 do lat 21;
III grupa — kobiety i dziewczęta ponad lat 18, oraz chłopcy od lat 16 do lat 18;
IV grupa — dziewczęta poniżej lat 18 i chłopcy poniżej lat 16-stu.

Art. 8.

Płace w gotówce otrzymują stołownicy kwartalnie zdołu, zgodnie z art. 9 niniejszej umowy; przy określeniu tej płacy obowiązującą będą ceny zboża w mieście powiatowym, w dniu, w którym winna nastąpić wypłata. Wypłata pensji winna nastąpić nie później, niż w ciągu pierwszych 7 dni następnego kwartału. Za obustronną zgodą pensja może być wypłacana w zbożu.

Art. 9.

a) Najniższe kwartalne płace stołowników w gotówce, we wszystkich powiatach, ustalają się, jak następuje:

- I grupa — równoważnik 300 kg. żyta;
II grupa — równoważnik 240 kg. żyta;
III grupa — równoważnik 150 kg. żyta.

b) Określenie płacy w gotówce stołowników IV-ej grupy ze względu na niejednakowe kwalifikacje pracowników tej grupy, pozostawia się do umowy indywidualnej, przyczem warunki tej umowy winny być obowiązkowo wpisane do księżeczki obrachunkowej i stwierdzone podpisem opiekuna.

Art. 10.

a) Stołownicy wszystkich czterech kategorii otrzymują, oprócz płacy w gotówce, wspólne mieszkanie oraz całkowite utrzymanie;

b) Mieszkanie stołowników winno być suche, widne, bielone dwa razy do roku na koszt pracodawcy, dostatecznie oświetlone i opalane w miesiącach zimowych, oddzielne dla mężczyzn, oddzielne dla kobiet; w sprawie stanu mieszkania oraz otoczenia, obowiązują przepisy art. 25 części I-ej niniejszej umowy. Każdy stołownik winien otrzymać łóżko lub przycze, oraz conajmniej siennik z czystą słomą, zmienianą w razie potrzeby, niemniej jednak, niż dwa razy do roku, a także mieć możność korzystania przynajmniej raz na miesiąc z kąpieli lub łaźni;

c) Pożywienie stołowników powinno się składać conajmniej z trzech posiłków dziennie i odpowiadać pod względem ilości i jakości produktom oraz przyrządzenia, wymaganiem higieny.

Art. 11.

Art. 29 części I-ej niniejszej umowy obowiązuje z tem, że ma on zastosowanie jedynie do członków rodziny stołownika, zamieszkałych w majątku.

C Z Ę Ś Ć III.

Warunki pracy i płacy rzemieślników.

Art. 1.

Umowa niniejsza obowiązuje na rok. Rok służbowy zaczyna się dnia 1 kwietnia 1929 roku, a kończy się 31 marca 1930 roku.

Obie strony obowiązują trzymiesięczny termin wypowiedzenia pracy przed końcem roku służbowego, najpóźniej do dnia 6 stycznia 1930 roku. Niewypowiedzenie umowy o pracę do dnia 6 stycznia 1930 roku włącznie oznacza zawarcie umowy na rok następujący. Rozwiązanie stosunku służbowego w ciągu roku może nastąpić wyłącznie na zasadzie orzeczenia Komisji Rozjemczej lub też wyroku, sądu państwowego — według kompetencji.

Art. 2.

Umowa niniejsza dotyczy z jednej strony wszystkich pracodawców rolnych, z drugiej zaś strony rzemieślników folwarcznych: kowali, slusarzy, mechaników, stolarzy, stelmachów, cieśli, ogrodników i t. p. stałych wykwalifikowanych robotników, zatrudnionych w gospodarstwach rolnych, którzy pracują wyłącznie na korzyść pracodawcy, bez prawa przyjmowania robót podobnych i zatrudnieni są tylko w swoim fachu.

Art. 3.

Umowa niniejsza stanowi w myśl ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 686) podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych. Indywidualne umowy pracy, zawierające warunki mniej korzystne dla pracowników, niż ustalone w niniejszej umowie, są nieważne i z mocy prawa ulegają zastąpieniu przez umowę niniejszą. Warunki umów indywidualnych bardziej korzystne dla pracownika, niż warunki niniejszej umowy, pozostają w mocy.

Art. 4.

Obowiązują następujące art. art. części I-ej niniejszej umowy: 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12, 14, 17, 18, 19, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 i 38.

Art. 5.

a) Na żądanie pracodawcy, w razie pilnej potrzeby, rzemieślnicy obowiązani są do pracy poza czasem, określonym w art. 10 części I-ej niniejszej umowy, lecz za osobnym wynagrodzeniem po cenach za godzinę o 50% wyższym od płacy normalnej.

b) Przepis powyższy nie dotyczy ogrodników i innych pracowników, charakter zajęcia których powoduje konieczność wykonywania pewnych czynności poza ustalonym czasem pracy dziennej.

c) Puszczanie w ruch oraz zatrzymywanie silników przez mechaników winno się odbywać poza godzinami pracy bez specjalnej dopłaty.

Art. 6.

Pensja rzemieślników we wszystkich powiatach wynosi conajmniej równoważnik 6 q żyta w stosunku rocznym, czyli 1½ q żyta na kwartał.

Płace w gotówce pobierają rzemieślnicy kwartalnie zdołu; przy określeniu tej płacy obowiązywać będą ceny rynkowe zboża w miesiącu

powiatem w dniu, w którym winna nastąpić wypłata. Wypłata pensji winna nastąpić nie później, niż w ciągu pierwszych 7 dni następnego kwartału. Za obustronną zgodą pensja może być wypłacana w zbożu.

Art. 7.

Ordynarja rzemieślników we wszystkich powiatach wynosi conajmniej 12 q zboża w stosunku rocznym, czyli 3 q zboża na kwartał. Ordynarja wydaje się kwartalnie zgóry w pierwszych dwóch tygodniach każdego kwartału. Zboże, wydawane na ordynarję musi być zdrowe i dobrze oczyszczone, w gatunku, jaki posiada majątek.

Art. 8.

Art. 20 części I-sza niniejszej umowy obowiązuje z tem, że rzemieślnik otrzymuje ogółem 44 ary ziemi, w tem 31½ arów wynawożonej ziemi pod ziemniaki, 2½ arów wynawożonej ziemi ogrodowej pod ogrodowiznę i 20 arów ziemi pod len.

Art. 9.

Art. 21 części I-ej niniejszej umowy obowiązuje z tem, że rzemieślnik ma prawo trzymać, zależnie od osobistej umowy z pracodawcą:

- a) dwie krowy, lub
b) jedną krowę z dodatkiem 135 litrów mleka oraz 3 q żyta w stosunku rocznym.

Art. 10.

Art. 25 części I-ej niniejszej umowy obowiązuje z tem, że w mieszkaniach, posiadających więcej niż jeden piec, normy opału podnoszą się o 30%.

Art. 11.

a) Wynagrodzenie rzemieślników, ustalone niniejszą umową, nie obejmuje odszkodowania za zużycie instrumentów w wypadku, gdy pracownik został ugodzony z własnymi instrumentami.

b) Warunki wynagrodzenia ustalone w niniejszej umowie, nie obowiązują w stosunku do ogrodników, ugodzonych tylko na procenty. W wypadku, gdy ogrodnicy otrzymują oprócz pensji procentowe tantiemy, tantiemy te przy ustalaniu faktycznego wynagrodzenia danego pracownika winny być wliczone do wynagrodzenia, przyczem tam, gdzie wynagrodzenie łącznie z tantiemą jest niższe od warunków niniejszej umowy, winno nastąpić odpowiednie wyrównanie na korzyść pracownika.

C Z Ę Ś Ć IV.

Przepisy dodatkowe.

Art. 1.

Prawo interpretacji niniejszej umowy w ostatecznej instancji przysługuje Okręgowemu Inspektorowi Pracy w Wilnie w porozumieniu z Naczelnikiem Rolnictwa i Weterynarii Nowogrodzkiego Urzędu Wojewódzkiego, po wysłuchaniu opinii zainteresowanych stron.

Art. 2.

Oryginał niniejszej umowy znajdować się będzie w Inspektoracie Pracy XII Okręgu w Wilnie.

Wilno, dnia 9 stycznia 1929 roku.

- (—) J. Stawiński.
(—) A. Rostworowski.
(—) Stanisław Brochocki.
(—) St. Wasiewicz.
(—) A. Sabatowski.
(—) Z. Kolbe.

Ruch służbowy

W MINISTERSTWIE WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdził zarządzeniem z dnia 5 czerwca 1929 r. uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jana Kazimierza w Lwowie, której mocą dr. Włodzimierz Mozotowski został habilitowany, jako docent chemii fizjologicznej na tymże Wydziale.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdził zarządzeniem z dnia 5 czerwca 1929 r. uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jana Kazimierza w Lwowie, której mocą dr. Władysław Dybowski został habilitowany, jako docent wychowania fizycznego na tymże Wydziale.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

P. PREZYDENT RZECZYSPOLITEJ NA WOJNYU.

Dn. 23 b. m. o godz. 1 p.p. Pan Prezydent opuścił Głębockie, majątek swego brata p. Ludwika Mościckiego, udając się do Kowla, jako ostatniego etapu swej podróży po Wołyniu. Wzdłuż drogi na powitanie Dostojnego Gościa miejscowa ludność wystawiła szereg bram tryumfalnych, grupując się przy nich na czele z duchowieństwem i wznosząc na cześć Pana Prezydenta okrzyki. Bardzo uroczyste przyjęcie zgutowało m. Kowel. U granic miasta przy bramie tryumfalnej oczekiwali Pana Prezydenta kompania honorowa 50 p. p. z orkiestrą, banderja federacji związków obrońców ojczyzny, przedstawiciele duchowieństwa, władz wojskowych z gen. Taczakiem i gen. Wołkownicem na czele, cywilnych ze starostą Chodakowskim i municypalnych z burmistrzem Trojanowskim, delegacje ze sztantarami, związki, organizacje; bez różnicy narodowości. Między szpalarami wojska, młodzieży szkolnej, harcerstwa i organizacji, ciągnącymi się po obu stronach ulic, przy biciu w dzwony we wszystkich świątyniach i przy dźwiękach hymnu narodowego, oraz gromkich okrzykach tysięcy tłumów mieszkańców, wyległych na powitanie Dostojnego Gościa, Pan Prezydent pod honorową eskortą banderji federacji przejechał do gmachu gimnazjum państwowego im. Słowackiego, do przygotowanych dla Niego apartamentów. Miasto przybrało niezwykle uroczysty i odświętny wygląd. Domy przystrojono flagami państwowymi i zielenią. Z okien balkonów zwieszały się dywany z portretami Pana Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego. Nastrój ludności podniosły, a zarazem radosny, wywołany niezwykle odwiezianami. Po krótkim odpoczynku Pan Prezydent przyjął w gmachu gimnazjum delegację wszystkich miejscowych organizacji i związków wszystkich narodowości i wyznań, poczem udał się na poświęcenie nowobudującego się kościoła — pomnika ufundowanego ku czci poległych w obronie ziemi Wołyńskiej. Po krótkich modłach, odprawionych u prowizorycznego ołtarza, ustawionego wśród niepokrytych jeszcze dachem murów świątyni, ks. infułat Sznarbachowski wygłosił okolicznościowe, przemówienie, poczem w imieniu kolejarzy, wzięła kowelskiego odczytał pięknie wykonany adres do Pana Prezydenta, w którym kolejarze, składając hołd P. Prezydentowi Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, służą, że w wysięgu pracy, w jedności i umiowaniu zawodu swego, przyczyniać się będą ku utrwaleniu mocarnej potęgi, niepodległości i chwały uwielbianej przez nich Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Następnie wręczono Panu Prezydentowi upominek w postaci wykonanej w bronzie plakiety, wyobrażającej głowę Chrystusa, wewnątrz zaś za wierającej ziemię z mogił poległych na ziemi Wołyńskiej w walkach o wolność bohaterów polskich. Bezpośrednio potem Pan Prezydent wraz ze świtą przeszedł do stojącego w pobliżu pomnika, wzniesionego przez francuzów w czasie wojen napoleońskich ku czci poległych w kampanji r. 1812. U stóp pomnika odbyła się uroczystość odsłonięcia przez Pana Prezydenta tablicy na pamiątkę pierwszego pobytu Pana Prezydenta na Wołyniu. Z kolei Pan Prezydent udał się na zwiedzenie szkoły powszechnej im. Pana Prezydenta. Na dziedzińcu powitał Dostojnego Gościa kierownik szkoły, zgromadzona zaś działwa szkolna odśpiewała okolicznościowe kantaty na cześć swego Dostojnego Opiekuna. Po podpisaniu się w księdze pamiątkowej Pan Prezydent, żegnany entuzjastycznie przez młodzież, powrócił do gmachu gimnazjum i wieczorem wziął udział w obiedzie, wydanym na cześć Pana Prezydenta przez obywatelski Komitet przyjęcia. W czasie obiadu wznosił toast na cześć Dostojnego Gościa im. społeczeństwa polskiego, prof. Krukowski, imieniem zaś ludności ukraińskiej serdecznie przemówienie wygłosił wiceburmistrz m. Kowla, Barczenko. W czasie obiadu orkiestra 50 p. p. oraz chóry polski i ukraiński wykonały szereg utworów muzyczno-wokalnych.

CEDULA URZĘDOWA

Gieldy Pieniężnej w Warszawie

Nr. 139

z dnia 22 czerwca 1929 r.

Notowania w złotych

Waluty.

a) Bilety bankowe.

Belgi belgijskie —, Dinary jugosłowiańskie —, Dolarzy Stanów Zjednoczonych —, Dolarzy kanadyjskie —, Floreny holenderskie —, Franki francuskie 34,88 — 34,97 — 34,80, Franki szwajcarskie —, Funty angielskie —, Funty tureckie —, Jeny japońskie —, Korony czesko-słowackie —, Korony

duńskie —, Korony norweskie —, Korony szwedzkie —, Lei rumuńskie —, Liry włoskie —, Łaty łotewskie —, Marki estońskie —, Marki fińskie —, Pengő węgierskie —, Pesety hiszpańskie —, Szylingi austriackie —.

b) Czeki i wpłaty.

Belgia 123,81½ — 124,13 — 123,50, Holandia 358,18 — 359,08 — 357,28, Londyn 43,23¼ — 43,34 — 43,13, New-York 8,90 — 8,92 — 8,88, Paryż 34,88½ — 34,97, Szwajcaria 171,65 — 172,08 — 171,22, Wiedeń 125,30½ — 125,61 — 125,00, Włochy 46,65½ — 46,77½ — 46,53½.

Kurs urzędowy 1 grama czystego złota = 5,9244 zł

Papiery procentowe.

Papiery procentowe w złotych w zlocie w procentach nominatu

7½ L. Z. Państwowego Banku Rolnego 83,25
8½ L. Z. Państw. Banku Rolnego 94,00.
7½ L. Z. Banku Gospodarstwa Krajowego 83,25.
7½ Obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego 83,25.
8½ L. Z. Banku Gospodarstwa Krajowego 94,00.
6½ Oblig. Banku Gosp. Krajowego 94,00.

Papiery procentowe państwowe.

5½ Państwowa Pożyczka Konwers. 61,00.
7½ Pożyczka Stabil. 1927 r. 91,50.
10½ Pożyczka Kolejowa 102,50.
w złotych
4½ Prem. Poż. Inwestycyjna 107,50 — 107,25.
5½ Pożyczka Premjowa 1926 r. ser. II 65,50 — 64,50 — 65,00.

Listy Zastawne.

4½ Tow. Kred. Ziemińskiego 48,00.
5½ Tow. Kredyt. m. Warszawy 51,50.
8½ Tow. Kredyt. m. Częstochowy 56,75.
8½ Tow. Kredyt. m. Łodzi 59,75.
10½ Tow. Kred. m. Siedlec 68,00.

Akcje notowane w złotych za 1 akcję.

Bank Dyskontowy Warszawski 126,00, Bank Handlowy w Warszawie [XIII-XIV em. 116,00, Bank Małopolski w Krakowie serja A i B bez kuponu 1928 r., Bank Polski 164,00, Bank Zachodni 70,00, Bank Zw. Sp. Zarobk. w Poznaniu serja C 78,50, Towarzystwo „Elektryczność” 78,50, „Siła i Światło” I-II em. 125,50, „Jedn. Fabr. Port. Cem. „Firley” I-III em. 46,50 — 47,00, Standard-Nobel w Polsce I-II em. 19,50, Tow. Zakł. Metalowych B. Hantke 400,00, Modrzejowski Zakł. Górniczo-Hutnicze 23,75, Norblin, Bracia Buch i T. Werner 170,00.

Zgodnie z ustawą monetarną w/g rozporządzenia Prezydenta Rzpl., zaleconego do rozporządzenia Min. Skarbu z dn. 23/IV—1924 r. (Dz. Ust. Nr. 37 poz. 401 z 1924 r.).

oznacza, że spółka akcyjna posiada akcje uprzywilejowane, nie dopuszczone do obrotów giełdowych.

Gwarantowane przez Skarb Państwa.

Z wyłączeniem tranzy francuskiej.

Publikacje urzędowe. Z MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Zezwolenie na studja wąskotorowych kolei użytku publicznego.

Pan Minister Komunikacji rozporządzeniem z dnia 18 czerwca 1929 r. Nr. V-6104/16b/29 udzielił na mocy art. 2 Ustawy z dnia 14.X.-21 r. o udzielaniu koncesji na koleje żelazne prywatne (Dz. U. Nr. 88, poz. 646) oraz art. 2 Rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 30.IX.-22 r. w przedmiocie wykonania powyższej ustawy (D. U. Nr. 92, poz. 854) Firmie „Trud” Biuro Inżynierskie Przemysłowo - Handlowe, mającej siedzibę w Warszawie przy ul. Al. Jerozolimskie Nr. 23, działającej z ramienia i na rzecz Cukrowni i Rafinerji „Przeworsk”, Sp. Akc., zezwolenia na czynienie studjów przedwstępnych wąskotorowej kolei użytku publicznego od Przeworska Wąskiego do miejscowości Gać i od stacji Urzejowice względnie Krzeczowice przez Bystrowice do Truchnika z odgałęzieniem od Bystrowice do Kozienic, celem sporządzenia projektu technicznego.

Na podstawie tego zezwolenia służy wymienionej wyżej Firmie „Trud” w myśl art. 5 wspomnianej ustawy prawo wstępu na grunt obcy oraz dokonywania potrzebnych pomiarów i niwelacji za wynagrodzeniem szkód stąd powstałych.

Projektowane linje kolejowe długości około 44 kilometrów przechodząc będą przez Województwo Lwowskie, które powiadomiono jednocześnie o wydaniu tego zezwolenia.

Pozwolenie to zachowuje swą moc w ciągu 6 miesięcy od dnia jego wydania, t. j. do dnia 18 grudnia 1929 roku.

Termin do którego ma wpłynąć podanie o udzielenie Cukrowni i Rafinerji „Przeworsk”, Sp. Akc. w Przeworsku koncesji na budowę i eksploatację wymienionych wyżej kolei wąskotorowych na podstawie wyższych studjów, upływa z dniem 18 czerwca 1930 roku.

Termin prekluzyjny na udzielenie osobom trzecim pozwoleń na studja w analogicznym kierunku upływa z dniem 18 września. 11984-k

Wykaz zachorowań i zgonów na choroby zakaźne, zgłoszonych od dnia 26 maja do dnia 1 czerwca 1929 r. Rapport sur les maladies épidémiques, constatées depuis le 26 mai jusqu'au 1 juin 1929 a.

№ 22.

BULETYN OFICJALNY POLSKI MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH (Departament Służby Zdrowia) BULLETIN OFFICIEL POLONAIS DU MINISTÈRE DE L'INTÉRIEUR (Département de la Santé Publique)

Table with columns: Województwa/Départemens, Ludność/Population, cholera asiatica, dysenterya, scarlatina, diphteria, meningitis, morbilli, erysipelas, pertussis, malaria, syphilis, trachoma, antrax, malenus, trichinosis, rabies, botulinus, Hincine/Medina, all kinds of infections, and Observations. Includes a detailed list of diseases and their counts across various provinces.

Zachorowania i zgony na gruźlicę, jak również ukaszelnicę przez zwierzęta chore na wodniactwo, wstręt czyli wściekliznę lub podejrzaną o tę chorobę nie są wykazywane. Les cas et les décès par la tuberculose et les cas des morues par les animaux atteints de la rage ou suspects de cette maladie ne sont pas notifiés.

